

B) JÉZUS KRISZTUS VÁLTSÁGMŰVE APOSTOLI HITVALLÁS 2.

(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Szücs Ferenc: Hitvallásismeret, Budapest, 1995; Fekete Károly: A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest, 2013; Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 2000; Barth Károly: Kis dogmatika, Budapest, 1947; Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985)

„...szenedett Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghalt és eltemették. Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül.”

Jézus szenvedése:

Jézus egész élete szenvedés volt (37. káté kérdés-felelete). Már a testet öltés is. Jézus a mennyei dicsőségből szállt le, magát megüresítve (Fil 2,6–11), az emberi természet felvételével mintegy elrejtette isteni természetét. Barth megfogalmazása szerint: Jézus élete nem diadal volt, nem siker, nem öröm, hanem megaláztatás, sikertelenség, szenvedés. Ebben lepleződik le Istennek az ember bűne miatti haragja. Bár sok más ember is szenvedett és szenvedni fog a világtörténelem során, az a fajta szenvedés, amiben Jézus Krisztusnak része volt, nem hasonlítható egyetlen ember szenvedéséhez sem. Ő a bűnök miatt halt meg, és vette magára a világ bűneit. Jézus Krisztus szenvedésében azonban nem a testi szenvedés volt a legrosszabb. Krisztusnak el kellett szenvednie annak a terhét, ami a lényétől a leginkább idegen volt: a bűn terhét. Bár az Atyával egy volt, mégis neki kellett elszenvedni, az Atyától való elszakítást.

Poncius Pilátus:

(Káté 38. kérdés-felelet)

Két személynév szerepel csupán az Apostoli Hitvallásban. Mária és Poncius Pilátus neve. Egy zsidó és egy pogány ember neve. Egy nő és egy férfi. Több okból fontos az, hogy Apostoli Hitvallás megemlíti Poncius Pilátus nevét.

1. Pilátus neve arra mutat rá, hogy Jézus Krisztus a történelemben született meg, valóságosan élt, egy konkrét történelemben is ismert személy nevéhez kapcsolható, kinyomozhatóan. Nem kitalált, igazi élő emberként volt jelen Isten a világban.

2. Pilátus nem pozitív szereplője Jézus történetének. Az ő megemlítésével Jézus elítélésében a pogányság is jelen van. Jézus elítélése úgy lehetett csak végrehajtani, hogy a zsidó ítélet mellett a pogány igazságszolgáltatás is elítélte. Így Jézus elítélésében mind a választott nép, mind a pogányok kivették a részüket.

Bár Pilátus ártatlannak találja Jézust, mégis halálra ítéli. Pogány kivégzés szerint végezték ki. Olyan módon, amelyet az Ószövetség átokhalálnak nevez. (5Móz 21,22–23) Az átokhalál az Istentől való eltaszítottságot jelenti.

Megfeszítették:

(Heidelbergi Káté 39. kérdés-felelete)

Jézusnak, mint zsidónak hagyományosan a megkövezés kárt volna. A keresztre feszítés pogány kivégzési mód volt, ami gyalázatot és átkot jelentett. A keresztre feszítést a rómaiak használták, de nem ők találták ki. A karthagóiaktól és perzsáktól vették át. A kereszthalál elviselhetetlen szenvedésekkel járt, ezért végeztek ki így rabszolgákat, gonosztevőket és politikai foglyokat

ezen a módon. A zsidó szemlélet szerint akasztófa volt a kereszt. A szöggel az elítéltet felfeszítették. 5Mózes 21,23 szerint: „Átkozott mind, aki fán függ.”
Isten átkát viselte el Jézus a kereszten. Krisztus átokká lesz, hogy minket megváltson.

Meghalt és eltemették:

Jézus nem csak szenvedett az emberért, hanem meg is halt. Ezt hangsúlyozza a hitvallás azzal, hogy el is temették. Valóságosan meghalt Csak úgy tudta legyőzni Jézus Krisztus a bűn zsoldját, hogy valóban meg is halt. Jézus Krisztus pokolra szállása: Kálvin tanítása szerint az Istentől és emberektől való elhagyatottság helyére került Jézus. Mivel Krisztus került arra a helyre, amelyre az embernek kellett volna jutni, mi megszabadultunk az Istentől való elszakítottságtól.

Harmadnapon feltámadt a halottak közül:

Jézus Krisztus feltámadása a keresztyén hit alapja. Aki nem hisz abban, hogy Jézus feltámadt, nem keresztyén. Jézus feltámadásával a húsvét diadallá lett. Ez a feltámadás a jele a bűn és a halál feletti győzelemnek. Jézus feltámadása a biztosíték arra, hogy mi is feltámadunk. Krisztus nem maradt a halál foglya. De feltámadásának valósága a világ előtt még rejtve van. A feltámadás ereje már ebben a földi életben a hívő ember számára az új életet jelenti. A megtérés előtti élet Pál apostol tanítása szerint vegetálás, de amikor meghalt az óember, feltámad az új ember Krisztus bűnbocsátó kegyelme miatt.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom:)

SAKMAI HÁTTÉRANYAG ELKÉSZÍTÉSE FOLYAMATBAN

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja segítséggel elmagyarázni, mit jelent Jézus váltságműve. ○ Tudja segítséggel értelmezni, és röviden elmondani az Apostoli Hitvallás részletének a tartalmát (tankönyv 67. oldal). ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéit: 1János 4,9; 1Korinthus 15,3–4. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja elmagyarázni, mit jelent Jézus váltságműve. ○ Tudja önállóan értelmezni, és röviden elmondani az Apostoli Hitvallás részletét (tankönyv 67. oldal). ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéit: 1János 4,9; 1Korinthus 15,3–4.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Jézus Krisztus Megváltónk.**Kognitív cél:** Jézus Krisztus váltságművének rövid összefoglalása.**Affektív cél:** Jézus Krisztus tetteire való válaszként a hála érzetének felkeltése és megerősítése a tanulóban.**Pragmatikus cél:** A tanuló bátorítása arra, hogy a saját lehetőségei szerint fogalmazza meg és fejezze ki az Isten iránti háláját.

Óra fő része	Javaslatok	Tan eszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	1. Beszélgetési lehetőség: <u>Ismétlés: mit jelent a hal jelképe? Mit mond el ez a mondat Jézus Krisztusról?</u> Ti mit gondoltok, kicsoda Jézus Krisztus? 2. MFEI 1. Ki Jézus?	Vélemények megfogalmazása a kérdésről: kicsoda Jézus Krisztus? MFEI 1. feladat
Feldolgozási javaslat	1. Mit mond Jézusról a hitvallás? Olvassuk el a hitvallás szövegének 2. részét! MFEI 2: A feladat kapcsán beszéljük meg Jézus életének kulcsememényeit <u>„Váltságműve” – mit jelent a megváltás</u> TK képe (67. o.) – értelmezzük a keresztre tűzött feliratot: A keresztre szegezett adóslevél minden ember „adósságát” jelképezi <u>Olvassuk el a két Igét a TK-ben (67. o. aranysárga felület)!</u> Hogyan kapcsolódnak a hitvallási részhez? <u>Aranymondás:</u> <i>„Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint, eltemették, és feltámadt a harmadik napon.”</i> <i>1Korinthus 15,3-4</i> <u>Értelmező, összefoglaló rész</u> Olvassuk el az összefoglaló magyarázatot! 2. Mi lehet a mi válaszuk Jézus szeretetére? MFEI 3:	MFEI 2. feladat Jézus élete eseményeinek felelevenítése TK A megváltás értelmezése TK Aranymondás értelmezése, a témához kapcsolása Összefoglaló gondolatok MFEI 3. feladat Válasz megfogalmazása

	Mit árul el a válaszunkról, Jézus iránti hálánkról Kálvin pecsétje? 3. Énekjavaslat: Új világosság... (TK 20. ének), Jézus Krisztus, szép fényes hajnal... (TK 9. ének)	Jézus irántunk való szeretetére
Munkáltatás	Harmonika könyv következő oldalára: Aranymondás, kereszt jelképe	
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

Cseri Kálmán: Tudom, kinek hittem (Az Apostoli Hitvallás magyarázata)

https://www.velunkazisten.hu/konyv_pdf/Tudom_kinek_hittem

Feldolgozáshoz:

Jézus életének eseményeit feleleveníthetjük úgy is, hogy a MFEI 2. feladatának kifejezéseit lapokra írva kiosztjuk a tanulóknak, és megkérjük őket, hogy csoportonként rakják sorba, csoportosítsák azokat, és kapcsolják a hitvallás megfelelő szavaihoz.

Drámapedagógiai ötlet: Helyettes áldozat illusztrálása:

Gyűjtsünk be minden hittanostól egy zálogot (tolltartó, telefon, karkötő, stb., de csak olyat, amit önként odaad, nem az érték a fontos.) Utána tartsunk ötletbörzét: közösen találjunk ki olyan dolgokat, amiket a zálog eredeti tulajdonosának meg kell csinálnia ahhoz, hogy visszakapja a tárgyat. A „büntetések” mind kapcsolódjanak a tantárgyhoz, pl. megtanulni egy igeszakaszt, kézzel kimásolni egy zsoltárt, nyilvánosan elénekelni egyedül egy dicséretet, stb. Kérdezzük meg, szerintük melyik a legdurvább büntetés, ez húzzuk alá. Ezeket írjuk fel a táblára, majd valamilyen módon sorsoljuk össze a büntetéseket a zálogokkal. (Nem baj, ha nincs annyi büntetés, mint zálog, egy büntetést több záloghoz is ki lehet osztani.) Tudatosítsuk, hogy ez mostantól egyfajta házi feladat, tehát meg kell majd csinálni. (Nem baj, ha tiltakoznak vagy fogadkoznak, hogy ők nem fogják.) Amikor végeztünk, akkor hívjuk ki azt, aki a legdurvább büntetést kapta és vállaljuk át tőle, ő visszakapja a zálogot és mi fogjuk megcsinálni azt, amit húzott. Ugyanezzel a gesztussal együtt engedjük el a többiek büntetését is – de a mienket csináljuk meg mindenképp!

A témához felhasználható énekek:

Református énekeskönyv: 225. dics.1. 3. 5. 7-8. verse: Nagy hálát adjunk... (+BS)

Református énekeskönyv: 251. dics. 1.7-8. verse: Meghódol lelkem...

Református énekeskönyv: 282. dics.1-2. 5. 7. verse: Nékünk születék... (+BS, DU)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 53. Ti zárt ajtók, táruljatok!(dall RÉ 296. dics. Szép tündöklő...)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 54. Szállj, szállj magasra (dall. RÉ 315.dics. Krisztus Urunknak áldott születésén...)